

Universitätsbibliothek Paderborn

**ORdinatio a Sacra. Ro. Ce-||sarea maiestate super officij ||
Notariat[us] exercicio edita || Cum Mandato p[ro]hibitorio
Penali: Ne || ab alio quoq[ue] sine Jmp[er]iali[m]
Co[m]issa-||rioru[m] circa ...**

Maximilian <I., Heiliges Römisches Reich, Kaiser>

[Mainz], 1512

De constitutionibus actorum [et] p[ro]curato[rum]

urn:nbn:de:hbz:466:1-30929

Qd si vero ac quotiens, cōtigerit/ aliquas tales Litteras plures psonas in
diuersis residentibus domib⁹ seu locis continere quib⁹ singulis facienda
sit presentatio seu insinuatio earundem: Sciant Flotarij hmoi presentatio
nem et insinuationē singulis eoz de quibus rogati fuerint cū ostensione et
lectione originaliū esse facientis modo et forma premissis relicta et tradita
cuiq; eoz. Lopia collacionata et cōcorde/nisi forte in vna ciuitate seu villa
in diuersis tñ edibus habitantes paucioribus copijs fuerint contenti.

Presentatio autē seu insinuatio sharū hmoi et earū dies Menses An
nosq; et loca singula: et si forte aliquis cui sit insinuatio se parere nolle vel in
imperatoris vel iudicij Lamere contemptū seu ignominia irreuerenter vere
ba proruperit instrumentis suis tam his ad quarū instantiā q̄ illis quib⁹ fa
cta fuerit presentatio siue insinuatio edendis vna cum litterarū insinuatariū
tenoribus integris referant et attestent sincere et fideliter.

B e constitutionibus afforum i psuratori

In Constitutionē aut tam Actoꝝ que a Tutorib⁹ vel Curatorib⁹ mis
norenii ante lites cōtestatas et quidem cū auctoritate et decreti interpositi
one iudicis sūt et fieri debent q̄s procuratoꝝ ad lites attendant bene Flota
rij cū a diudiciū imperiale quotidie veniant instrumenta procuratoria defectu
osa: vt quantū tam ad actus specialia requirentes mandata q̄s alias clausi
las apponi solitas et consueras / de quibus etiā vulgaris habet forma bene
extendant instrumenta cū clara specificatione quem vel quos cōstituent siue
insolidum siue cōiunctū siue diuisum: Procuratores velū habere Ita q̄ no
sit melior conditio vnius q̄s alterius seu alioꝝ. Sed quicquid vnuſ incep
rit alter id cōtinuare possit mediare et finire/ videlicet ad agendum defendē
dum libellandū /item cōtestandum iurandum de calunnia et aliud qđcūq; li
cū iuramenti / prestandū / ponendum / articulandū positionib⁹ a diuersis
etiam per iuramenti responendum Testes et alias probationes produc
dum excipiendū replicandū / duplicandū / triplicandū. rē. pellendū Se
tentias audiendū / ad appellandū et prouocandū: si ad iudicia inferiora dū
gant apostolos petendum recipiendū / a pellationes causas prosequendum
alium vel alios loco suo substituendū / istos reuocandū: et iterū totiens quo
tiens substituendū. rē. Et generaliter omnia alia et singula. rē. faciendū cuz
promissione et cautione solitis de rato et reuelando sub omni cōstituentis re
rū et bonoꝝ obligatione / et hec omnia in extēsa cōmuniꝝ forma.

Et quia multū nūc inoleuit practica / vt iureſ de calunnia / Idemq; iuramen
tum plura in se contineat capitulaꝝ plerūq; ista in animas suas iurāda mā
dantes ignorant necesse est: vt de his singulis informenſ et in instrumentis
postea inserant. Sunt enī Capitula aiure tradita et in iudicio Lamere ex
primi solita / vt tam actor q̄s reus per se vel suum Procuratore iuret: Qd cre
dat se iustum habere causam litigan di qđ protelandi causa seu fraudulenter
dilationes non petat quotienscūq; interrogatus veritatem non occultet: et

qd alij q̄ quibus ius pmittit nū penitus donet vel promittat/ quo pro se
Sententiam obtinere possit dolo et fraude omnino scotis.

Jurat autē articulos seu positiones suas offerens si petit et vult q̄ aduersari⁹
per iuramentū respōdeat sicq̄ cōtentā in eis quātū factū p̄p̄iū p̄centū vera
sint/et quātū alienū p̄tinēt factuz quod credat ea esse vera et p̄babilitia. Re
spōsur⁹ autē iurat se r̄n̄surū vītātē vtrū credat vel nō credat ea q̄ sibi ob̄jciūt
esse vera.

De instrumentis appellationum.

De appellatione autē et formalib⁹ suis in quib⁹ plures et quotidiani occurruūt
defectus Notarii scire debent: Qd de iure Liuili et ordinatioē sacri romani
Imperiū omisso medio v̄l ab interlocutoria seu grauamine qd postea medi⁹
ante appellatione a diffinītiua est reparabile reglariter nō appellatur: In ca
su autē pmisso appellare volens ab interlocutoria eā in scriptis et cū causaruz
grauaminiſ insertione faciat cū ex causis alijs iustificari nō possit.

A diffinītiua v̄o vbi appellari nō p̄b̄etur sine cause seu causarū grauaminiſ
nis expressione appellari potest/ et quidē verbaliter et sine scriptis dūmodo
in cōnēti post sententiā latā/hoc est anteq̄ diuertat ad alia fiat/ postea tñ in
script⁹ redigēda/alioqñ autē si ex intervallo appelleat in scriptis fieri necesse est.

Et in summa sciāt et aduertat oēs Notarii q̄ ipsi debēt esse iurisperiti in his
saltē que Notariatus officiū respiciunt/hoc est summā notarie ad hoc vt scī
ant partes corā se cōtrahētes seu agētes de solēnitatib⁹ et clausulis ad p̄tra
ct⁹ et a ct⁹ h̄moi earūq̄ validitatē req̄sitis certificare et se a p̄tractib⁹ et actib⁹
a iure repbat et p̄b̄it⁹ abstinere cū als teneat de imp̄tia et p̄tib⁹ lexis ad in
teresse.

De premissis igitur tanq̄ pro generaliorib⁹ Principijs atq̄ cunabulis qui
busdā traditis non stent adeo contenti Notarii quin in dies discat et aduer
tant alia a iure circa Tabellionat⁹ officiū tradita/ et que fm locoꝝ in quib⁹
actus h̄moi gerūtur consuetudines introducra sunt et circa difficultates seu
ambiguitates in actib⁹ corā se gerēdis p̄ casuū varietate et diuinitate qñ q̄
occurrētes ad peritiores recurrente imperitia culpaq̄ eoꝝ alijs noceat/qz
debis tenent vt supra monstratuz est. Dar⁹ in ciuitate nostra imperiali Lo
loniensi / octaua die mensis Octobris / Anno a nativitate dñi / D̄ilesimo
quingentesimo duodecimo / Regnoꝝ nostroꝝ Romani vicesimo septimo /
Hungarie vero vicesimo tertio.

Per regem
P

Ad mandatum domini
Imperatoris propriū.

Societ⁹ Iesu Pau Serneiner sfr.
Zborina